

personale den 19. marts 1981 afstand fra at tiltræde resultaterne af udvalgets arbejde. Medarbejderne fandt, at strukturen kan være hæmmende for de mål, der skal opnås. Specialmedarbejderne og bistandskonsulenterne havde forinden fået afvist et ønske om, at strukturudvalget fik mulighed for »at foretage en revidering af Danidas opbygning, især for den bilaterale bistand med henblik på en effektivisering af bistandsarbejdet og en maksimering af indsatsens effekt i udviklingslandene.«

På grundlag af denne rapport gennemførtes i 1981 forskellige ændringer i Danida.

På den baggrund kom der i november 1981 fra samtlige bistandskonsulenter en henvendelse til det bistandspolitiske udvalg med anmodning om, at der snarest bliver foretaget en tilbundsgående og uafhængig analyse af, om den måde, forvaltningen af den danske statslige bistand er indrettet på, er hensigtsmæssig i lyset af de fremtidige bistandsformer, som det er pålagt udvalget at foreslå praktiseret. Bistandskonsulenterne pegede på, at de ændringer, som er foretaget, »snarest har accentueret behovet for en undersøgelse som den foreslåede end det modsatte«, og henvendelsen sluttede med at konkludere, at de nylige ændringer i Danida ikke har »indebåret en mere ønskværdig strukturering af bistandsforvaltningen i forhold til de krav, der burde stilles for at opnå en hensigtsmæssig forvaltning af den danske udviklingsbistand under hensyn til de bistandsformer, som praktiseres, eller som fremover formodes at ville blive praktiseret.«

Flertallet af Ole Bang-udvalgets medlemmer fandt det naturligt og nødvendigt, at udvalget drøftede de administrative forudsætninger for bistandens forvaltning, men udvalgets mindretal satte sig imod det, og den daværende udenrigsminister meddelte udvalgets formand, at han ikke ønskede, at udvalget behandlede bistandsadministrationens forhold.

3. Den offentlige debat om behovet for en undersøgelse af Danida

I den offentlige debat, der fulgte i kølvandet på offentliggørelsen af Ole Bang-udvalgets betænkning, påpegede en række aviser, at det var en væsentlig mangel ved betænkningen, at udvalget ikke havde fået mulighed for at behandle bistandsadministrationens forhold, og bl.a. Politiken anbefalede, at dette efterfølgende skete.

I månederne inden folketingsdebatten om u-landsbistanden i februar 1983 debatteredes behovet for en uafhængig undersøgelse af bistandsadministrationen på ny.

LOs forretningsudvalg opfordrede således regeringen i en henvendelse til statsministeren og udenrigsministeren den 4. februar 1983 til at igangsætte en undersøgelse af, om Danidas struktur og administration i sin nuværende form kan løse de opgaver, som må stilles til bistandsarbejdet i de kommende år.

Kontorchef Jørgen Scavenius fra udenrigsministeriets retsafdeling, som tidligere har været kontorchef i Danida, analyserede i en artikel i Politiken den 9. februar 1983 de strukturelle problemer i Danida og opfordrede til, at der gennemførtes en uvildig, men sagkyndig undersøgelse af beslutningsprocessen i u-landshjælpen.

4. Folketingets debat om u-landsbistanden den 18. februar 1983 og den efterfølgende debat

Under forhandlingen i folketinget om udenrigsministerens redegørelse om regeringens bistandspolitik (se Folketingstidende 1982-83, forhandlingerne sp. 5917 og 6491) udtalte ordførerne for socialistisk folkeparti og venstresocialisterne deres støtte til ønsket om en uvildig undersøgelse af bistandsadministrationens forhold. Samme synspunkter fremførtes af det radikale venstres ordfører.

Udenrigsministeren henviste bl.a. til, »at Danida rent faktisk blev reorganiseret for kun 1½ år siden«, og han fandt i øvrigt ikke behov for »at lave en stor forkromet undersøgelse, når den nuværende organisation i øvrigt generelt har vist sig at fungere efter hensigten.«

I tiden efter folketingsdebatten blev der igen rejst kritik af bistandsadministrationen og krav om en uafhængig undersøgelse. I rigsrevisors beretning nr. 19 1982 om Danmarks projektbistand i Tanzania, der blev afleveret til statsrevisorerne i december 1983, rettedes på ny en skarp kritik mod bistandsadministrationen. Under rigsrevisors sammenfattende bemærkninger anførtes således i afsnit 4: »Rigsrevisionens gennemgang af et stort antal enkeltprojekter har vist, at beslutningsgrundlaget for en række projektaktivitetens vedkommende har været mangelfuldt, og projekterne har været præget af betydelige forsinkelser, fordyrelser og manglende målopfyldelse.

Dette forhold hænger bl.a. sammen med, at der som regel ikke har været etableret helt nødvendige styringsværktøjer til projekternes gennemførelse ...«

De administrative problemer i bistandsforvaltningen er et gennemgående tema i rigsrevisionens beretning. Som årsag til forsinkelserne vedrørende